

TILTAKOZÁSSALVESZI KEZDETÉT A TANÉV, DENEM MINDENKI ELLENZI AZ OKTATÁSI MINISZTER TERVÉT

Szakiskolába kényszerítenék a gyengébbeket

Diáktiltakozással kezdődik el ma a 2019–2020-as tanév: elégedetlenségük oka az, hogy az oktatási miniszter legújabb rendelete szerint nem mehetnének gimnáziumba, csak szakiskolába azok a nyolcadikos végzősök, akik a képességfelmérő vizsgán nem érik el az 5-ös átlagot. A megosztó intézkedést van, aki üdvözli, de a lapcsaládunknak nyilatkozó szakemberek szerint lehetnek hátulütői is.

» MUNKATÁRSAINKTÓL

Gyász az oktatásért elnevezéssel hirdet tiltakozást a romániai Tanulók Országos Tanácsa a 2019–2020-as tanév első napjára, és arra biztatja az érintetteket, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez. A diákok érdekvédelmét ellátó testület arra biztatja az iskolásokat, szülőket és tanárokat, hogy fekete karszalag viselésével tiltakozzanak a tanévnyitón ama miniszteri rendelet ellen, amely szerint a jövő évtől csak azok a diákok vehetnek részt a gimnáziumi helyekért folyó versenyben, akiknek a felvételi jegye legalább 5-ös, a többiek szakiskolába jelentkezhetnek.

A Daniel Breaz ügyvivő miniszter által kibocsátott, a Hivatalos Közlönyben csütörtökön megjelent rendelet értelmében a 2020–2021-es tanévtől csak azok a nyolcadikat végzett diákok tanulhatnak tovább gimnáziumi osztályban, akik részt vettek a képességfelmérő vizsgán, és a felvételi jegyük legalább 5-ös. A bukaresti államfői hivatal pénteken élesen bírálta a rendeletet, többek között azt hangsúlyozva, hogy az intézkedés szegregál, nincs tekintettel a tanulók egyéniségére. „Figyelmelen kívül hagyja, hogy az országos képességfelmérő vizsga nem egy alkalmassági teszt, nem tükrözi a gyerekek sajátos készségeit, sem azt, hogy a tanulók milyen pálya felé irányulnának később” – fogalmazott a közlemény. Erre reagálva az oktatási minisztérium leszögezte, az 5-ösnél kisebb felvételi jegyet elérő tanulókat a szakiskolai helyekre irányító miniszteri rendelet lehetővé teszi a gyerekek számára, hogy kitanuljanak egy szakmát, és nem fosztja meg őket attól a lehetőségtől, hogy később leéretté váljanak.

„Ez nem mehet így tovább”

A miniszteri elképzelés azonban nem nyerte el a diákok tetszését. Mint tegnapi közleményében a Tanulók Országos Tanácsa hangsúlyozza, meg akarja kongatni a vészharangot a tanügyben alkalmazott „idejétmúlt gyakorlatok” miatt, amelyek háttérben – a testület szerint – a politikások önszerepei húzódnak, nem a tanulók valós szükségletei. A miniszteri rendelet kapcsán a közlemény rámutat, az csak ráerősít arra a közvélekedésre, miszerint a szakiskola a rendszer „szeméttelakója”. „Felháborodásunkat fejezzük ki a jelenlegi

Becszengetnek. A diákok elégedetlenségével rajtol az új tanév

politikai osztállyal szemben, amely intézkedéseivel leépíti az oktatási rendszert, csak nyilatkozatok szintjén kezeli prioritásként ezt a területet” – fogalmaznak. Antonia Pup, az országos tanács elnöke hangsúlyozza, a tanulóknak, szülőeknek és tanároknak fel kell emelniük a szavukat a „populista, minden alapot nélkülöző, pusztán önös érdekből és személyes büszkeségből eredő intézkedések” ellen, és meg kell védeniük az oktatást. „Csatlakozzanak, és hétfőn fekete karszalagot viselve lépjenek be az iskolába. Így akarjuk értesre adni, hogy ez nem mehet így tovább” – idézi a diáktanács elnökének közleményét az Agerpres hírügynökség.

Derült égből villámcsapás

A gyorsan meghozott minisztériumi döntés a tanfelügyelőségeket is váratlanul érte. Csak a hírekből értesültek az új intézkedésről, nem volt még idejük elolvasni a szabályozás módszertanát, ezért nem is tudnak még véleményt alkotni róla – közölte megkeresésünkre Demeter Levente megbízott Hargita megyei főtanfelügyelő. Kiss Imre Kovászna megyei főtanfelügyelő, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének (RMPSZ) székelyföldi területi alelnöke is azzal kezdte véleményezését, hogy az intézkedés várható hatását még nem volt idejük megvitatni az iskolai igazgatókkal. Azt viszont elmondta, megoszlanak a vélemények a döntésről, de az oktatás minősége szempontjából nem elhibázott intézkedés az, hogy a középiskolai elosztásnál bevezetnek egy szűrőt. Jelenleg ugyanis semmilyen rosta nincs, alkalmanként, a szabad helyek függvényében bejutnak a gimnáziumokba a gyenge átlagot elérő diákok is, ám azt nem szabad elfelejteni – hangsúlyozta –, hogy a négyéves képzés vége az érettségi, ami nem egy formáság, hanem komoly felkészülést igénylő vizsga. A magyar nyelvű oktatásban azonban a korlátozás gimnáziumi osztályok fennmaradását veszélyezteti a szórványtelepüléseken, ott ugyanis általánosabb, hogy a gyengébb átlagot elérő gyerekek is bejutnak az elméleti

osztályokba. A tömbmagyar településeken ez leginkább a szakközépiskolai osztályok esetében jellemző, így a megszűnés is ezek egy részét fenyegetheti. A tömbmagyar területeken az elméleti osztályok megerősödhetnek, gyereklétszám tekintetében pedig a szakiskolai osztályok is – sorolta az intézkedés várható következményeit az RMPSZ alelnöke. Szerinte megtörténhet, hogy a gyengébb átlagú diákok szakiskolákba történő beterelésének a negatív hatásaként ideiglenesen romlik a szakiskolák megítélése, de lehet, hogy az intézkedésnek néhány éven belül nagy minőségi javulás lesz az eredménye. A stigmatizálást elkerülendő alternatív megoldás a szűrés bevezetésére az lehetne, ha maradna minden a régióban, annyi különbséggel, hogy a középiskolák hirdetének felvételit a gimnáziumi osztályokba – vázolta elképzelését Kiss Imre.

„Nem a korlátozás a jó megoldás”

„Örülünk is meg nem is. Attól tartunk, hogy a műszaki szakközépiskolában nagyon nehezen fognak megelni az osztályaink, pedig nekünk ezek na-

» **Mint tegnapi közleményében a Tanulók Országos Tanácsa hangsúlyozza, meg akarja kongatni a vészharangot a tanügyben alkalmazott „idejétmúlt gyakorlatok” miatt, amelyek háttérben – a testület szerint – a politikások önszerepei húzódnak, nem a tanulók valós szükségletei.**

» Becszengetnek az iskolában és óvodákban

Összesen 2 824 594 óvodás és iskolás kezd el ma a 2019–2020-as tanévet, őket összesen 215 289 pedagógus oktatja majd – derül ki a szaktárca közleményéből. Az új tanév 35 tanítási hétből áll majd. Nagy változás az előző évekhez képest, hogy az első félév jóval hamarabb ér véget: nem január végén, mint azt megszokhattuk, hanem már karácsony előtt. Vagyis szeptember 9-én kezdődik és december 20-áig tart az első félév, a második pedig 2020. január 13-án kezdődik és június 12-én ér véget. A téli vakáció 2019. december 21. és 2020. január 12. között tart, a tavaszi szünidő 2020. április 4–21. közé esik, a nyári pedig 2020. június 13-án kezdődik. Továbbá az elemi osztályok tanulói, illetve az óvodások vakáción lesznek még idén október 26. és november 3. között. A tizenkettedikeseknek 2020. május 29-én ér véget a tanév, a nyolcadikosoknak pedig június 5-e lesz az utolsó tanítási nap. Szintén az idei tanév nagy – és hirtelen jött – újdonsága, hogy a 2020–2021-es tanévtől csak azok a nyolcadikat végzett diákok tanulhatnak tovább gimnáziumi osztályban, akik részt vettek a képességfelmérő vizsgán, és felvételi jegyük minden tantárgyból eléri legalább az 5-öst.

gyon lényegesek. Az sem jó, hogy a szakiskolába kerülő tanulók azt fogják érezni, hogy büntetésből kerülnek ezekbe az osztályokba” – fogalmazott megkeresésünkre Szakács Paál István. A székelyudvarhelyi Bányai János Műszaki Szakközépiskola igazgatója elmondta, igaz ugyan, hogy a szakiskolások száma várhatóan megnő majd a következő tanévtől, de ez egy újabb problémát is felvet. Az osztályok indításakor nekik garantálniuk kell, hogy a szakiskolások a hároméves képzés végén elhelyezkedhetnek, de kérdés számára, hogy lehet-e ezt biztosítani jóval nagyobb diáklétszám esetén is. Gondnak tartja továbbá azt is, hogy az ötösnél kisebb felvételi átlagot elérő tanulóknak fenntartott helyek miatt lehet, hogy nem kerülhetnek majd be a szakiskolai osztályokba azok a magasabb átlaggal rendelkező diákok, akik tudatosan éppen oda készülnek, mert szakmát szeretnének tanulni. Azt pedig el se tudja képzelni, hogy azokat a nyolcadikat végzett diákokat, akiket nem érdekel a tanulás és el se mennek a képességfelmérő vizsgára, milyen szakra tudják majd felvenni.

Szakács Paál István szerint nem korlátozó intézkedéssel kellene betereni a szakiskolákba a diákokat, hanem vonzóbbá kellene tenni számukra a szakoktatást, például a havi 200 lejes ösztöndíj megemelésével, ingyenes ellátással, kollégiumi elhelyezéssel. Úgy véli, az lenne a legegyszerűbb, ha a túlságosan sok elméleti osztály egy részét megszüntetnék, és a közepes eredményű diákoknak a szakközépiskolai osztályokban biztosítanának helyet.

A szakoktatás rangjának visszaadása

Jövőbe mutató rendelkezésként értékelte eközben a miniszteri rendelet lapcsaládunknak nyilatkozva Csiky Csengele, a Magyar Szülők Szövetségének elnöke, aki szerint az intézkedés azt jelenti, hogy nem kell mindenkinek gimnáziumi osztályba járnia, majd érettségiznie és egyetemre mennie, „ez pusztán egy divat”, miközben az országban hatalmas a munkaerőhiány és sehol nem találnak szakmunkást. „Országos szinten hatalmas törekvések vannak arra, hogy a szakoktatást helyreállítsák, újra bevezessék, közben megadva a kellő rangját és súlyát is. Ez a tanév nekünk, a Magyar Szülők Szövetségének arról is szól, hogy a pályaválasztást elkezdjük bevinni az iskolákba, szakmákat, mesterségeket mutassunk meg a diákoknak, minél többet és minél szélesebb körben, hogy aztán ne azért felvételizzen matekfizikára, mert a környezetében ez a divat, hanem merjen mondjuk autószerelőnek, mert érdekli, és elhiszi, hogy meg is tud majd élni a mesterségéből” – sorolta nem is a tanév, hanem az elkövetkezendő évek egyik nagy oktatási kihívását a szülői szövetség elnöke.